KUUROJEN LEHTI

Suomen Kuuromykkäinliiton äänenkannattaja

Suomen Kuuromykkäinliiton seppele laskettiin johtaja Kust. Killisen haudalle Kuopiossa 7. 9. 1949.

LOKAKUU N:o 10 - 1949

TILATKAA MYYTÄVÄKSENNE

Kuuromykkäin Joulu 1949

32 sivua / Arvokkaita kirjoituksia / Kuvia

Hinta ainoastaan 50 markkaa

Hyvät myyntipalkkiot:

10—	50	kpl.	10 %
51—	100	„	15 %
101—	1000	„	20 %
yli	1000	„	25 %

Lisäksi toimeenpannaan

SUURI PALKINTOKILPAILU

yli 500 kpl. myyneitten kesken, jotka ovat myyntinsä tilittäneet ja maksaneet ennen joulukuun 31 päivää 1949. Myyntipalkkion lisäksi voitte saada:

I.	palkintona	5.000 mk
II.	„	3.500 „
III.	„	2.000 „

tai ylimääräisenä palkintona vähintään 100 kpl. myyneitten kesken arvottavan 1.000 mk.

Ansaitkaa itsellenne hyvät joulurahat • Myykää joululehtiämme rohkeasti kaikille ja kaikkialla • Siten tuette oman liittonne tekemää laajaa valistustyötä koko maassamme.

Paras myyntiaika on ennen joulua.
Asiamiestoimi on kunniakas tehtävä.

Tehkää heti tilauksenne ilmoittamalla haluamanne kappalemäärä osoitteella:

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITTO

Helsinki, Liisank. 27 E 10

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

LOKAKUU | 54. VUOSIKERTA | N:o 10 · 1949

Kuopion kuurojenkoulun seppeleen laskivat haudalle op. rouva Elsa Marttinen ja joht. Lehtinen. Rouva Marttinen pitämässä puhetta.

Kustaa Killisen muistojuhlaa

vietettiin syyskuun 7 p:nä Kuopiossa huomattavin juhlallisuuksin

Kustaa Killisen 100-vuotispäivää vietettiin Kuopiossa huomattavin juhlallisuuksin. Aamulla klo 9 oli kunniakäynti haudalla, jonne oli kokoontunut Killisten sukua, koulun opettajia ja oppilaita, kaupunginvaltuuston jäseniä sekä kunnalliselämän edustajia.

Puijon Laulun esitettyä E. Halosen johdolla »Tuuti lasta tuonelahan» ja »Suomen Laulun», astuivat haudan ääreen tilaisuuteen saapuneet Killisen suvun edustajat, joukossa mm. professorin rouva Laurila sekä vainajan pojanpoika komentajakapt. Kullervo Killinen, joka laski omaisten seppeleen.

Killisen johtaja-aikainen kuurojen koulun opettaja rouva Elsa Marttinen muisteli johtaja Killisen elämän vaiheita ja hänen suorittamaansa merkityksellistä työtä Kuopion Kuurojenkoulun johtajana ja opettajana. Rouva Marttinen kiinnitti erikoista huomiota siihen uudistukseen, jota johtaja Killinen alkoi heti Kuopioon tultuaan toteuttaa. Ennenhän oli opetettu viittomalla, mutta nyt otettiin käytäntöön puhemetodi, jolla kuuromykkiä opetettiin puhumaan. Ennen kaikkea pantiin painoa selvään ääntämiseen ja nopeaan huuliltalukuun, ja sen rinnalla opetettiin oppilaita johdonmukaisesti ajattelemaan ja ajatuksensa ilmaisemaan. Siitä seurasi, että oppilaat alkoivat tulla keskenään hyvin puhumalla toimeen. Rouva Marttinen jatkoi, että johtaja Killinen painosti erikoisesti, että kuurojen opetuksen tulisi sivuta kansakouluopetusta mahdollisimman paljon, ottaen huomioon oppilaiden kuuroudesta johtuvat puutteet. Sen lisäksi joht. Killinen huomasi sen omatoimisuuden vaatimuksen, jota nykyisin pidetään tärkeänä. Oppilaita koetettiin totuttaa ahkeruuteen ja työntekoon. Puhuja mainitsi vielä, että joht. Killisen uudistuksen johdosta Kuopion koulu kohosi ensimmäiseksi ja siellä jaettava puheopetus nousi huomattavan korkealle tasolle. Kun koulu sai niin hyvän maineen, tuli tänne paljon kuuntelijoita ja näytteen antajia valmistuakseen kuurojenkoulun opettajiksi. Niinpä onkin suuri se opettajajoukko, jonka johtaja Killinen kasvatti.

Omaisten seppeleen laskivat Kustaa Killisen pojanpoika, komentajakapteeni Kullervo Killinen perheineen.

Nykyinen kuurojenkoulun opettajapolvi kulkeekin hänen viitoittamaansa tietä kuurojen opetuksen alalla. Puheen jälkeen rouva Marttinen ja kuurojenkoulun johtaja Lehtinen laskivat Kuopion Kuurojenkoulun seppeleen.

Suomen Kuuromykkäinliiton seppeleen laskivat tarkastaja J. K. Palomaa ja toimittaja Rurik Pitkänen edellisen puhuessa Kustaa Killisen suuresta, siunauksellisesta elämäntyöstä toivoen, että Killisen muisto aina pysyisi kuurojen keskuudessa esimerkillisenä ja yhtä kauniina. Tämän jälkeen laskivat tarkastaja Palomaa ja toimittaja Pitkänen vielä Auttajayhdistysten liiton seppeleen. Tarkastaja J. K. Palomaa palautti mieliin ne ajat, jolloin Auttajayhdistys sai Kustaa Killisen toimesta alkunsa ja kuinka siunauksellisella tavalla se on vaikuttanut vuosikymmenien aikana ympäri maata. Sen jälkeen toivat Anna Liisa Partanen ja Aleksanteri Savolainen Kuopion Kuurojen seppeleen. Suomen Kuuromykkäin ja Sokeainopettajain liiton seppeleen laskivat maisteri Aada Ylönen sekä opettaja Miettinen. Tämän jälkeen astuivat haudan äärelle Kuopion kaupunginvaltuuston edustajina kaupunkineuvos E. Lyytinen, varatuomari O. Ruuth ja pankinjohtaja A. Turunen. Kaupunkineuvos Lyytinen muisteli puheessaan Kustaa Killisen tekemää suuriarvoista työtä kunnallisen elämän alalla ja kuinka Killisen monipuoliset yhteistä hyvää tarkoittavat harrastukset ovat rikastuttaneet kaupunkimme elämää ja pyrkimyksiä. Kuopion Isänmaallisen Seuran seppeleen toivat asessori Jack sekä tarkastaja Tolonen, Yhteiskoulun seppeleen laskivat talousneuvos Suoma Kyykoski ja tri V. Räsänen, viimeksimainitun puhuessa yhteiskoulun johtokunnan pitkäaikaisen puheenjohtajan muistolle. Lisäksi kertyi haudalle ystävien kukkaistervehdyksiä, jonka jälkeen laulettiin yhteisesti »Oi kallis Suomenmaa». Lopuksi professorinrouva Laurila ja kapteeni Killinen kiittivät kaupunginvaltuuston jäseniä ja kaikkia läsnäolevia siitä kunnianosoituksesta, mitä he ovat Kustaa Killiselle osoittaneet. Tri V. J. Ihalainen laski Pohjois-Savon Kansanopiston seppeleen. Kustaa Killinen kuului opiston perustajiin.

Klo 13 alkoi Kuopion Kuurojenkoululla juhlatilaisuus, jonne oli saapunut runsaasti kutsuvieraina kaupungin edustajia ja entisiä koulun oppilaita ympäri Suomen.

Juhlasali oli kauniisti kukin, köynnöksin ja laakeripuin koristettu. Ohjelma alkoi musiikinopettaja Tuovi Voipion alkusoitolla »Sibeliuksen Romanssi». Koulun johtaja Lehtinen tähdensi tervehdyspuheessaan, kuinka kaiken perityn, perustavaa laatua olevan ja kulttuuria luovan arvon vaaliminen ja kunnioittaminen on meidän velvollisuutemme. Hän lisäsi, että tehtävämme on tarkastella hänen kulkemaansa taivalta, sitä työtä ja niitä tuloksia, mitä hän on tällä alalla suorittanut ja saavuttanut tuntien kiitollisuutta siitä, että häntä on elähdyttänyt halu auttaa yhteiskunnan kovaosaisia, elämän varjopuolella eläviä kuuroja, antamalla kasvateilleen aavistuksen siitä, mitä on kielen vapaus, ajatuksen kirkkaus ja mielen jalous. Puhuja selosti johtaja Kustaa Killisen monitahoista elämäntyötä kuurojen opetuksen parantamiseksi, sillä hän oli innokas puhemetodin kannattaja sekä oivalsi, että vasta silloin oli kuurojenopetuksella merkitystä, kun kuuroille voitiin antaa täysiaistisen ihmisen kieli. Sen vuoksi pelkästään viittomakieltä osaava kuuro on tuomittu elämään jonkinlaisena erakkona sosiaalisessa ympäristössään: hänen kieltään ei ymmärretä eikä aina tahdota ymmärtääkään. Ehkäpä johtaja Killinen mielessään vetosi näihin seikkoihin, minkä vuoksi hän tarmolla ja väsymättömästi ryhtyi muuttamaan Kuopion Kuurojenkoulua viittomakoulusta puhekouluksi. Tehtävä ei tietenkään ollut helppo, mutta vaikeudet voitettiin sitkeydellä ja uutteruudella ja niinpä Kuopion Kuurojenkoulusta kehittyikin esikuva maamme silloisille kuurojenkouluille, jotka Kuopion koulun tavoin ottivat puhemetodin käytäntöön. Puhuja jatkoi edelleen, että johtaja Killinen ehti pitkän, hyvin käytetyn elämänsä aikana monin tavoin piirtää nimensä Kuopion ja koko maammekin sivistyshistoriaan. Jälkipolvet eivät voi milloinkaan unohtaa tuota vaatimatonta, hiljaista kunniavahtia, oikeata työn sankaria, joka korkealla tavalla on heijastanut sitä aatteellisuutta, joka on ollut kansamme voiman lähde. Lopuksi johtaja Lehtinen sanoi, että sekä me nykyiset opettajat ja oppilaat, niinkuin myöskin meidän seuraajamme, tulemme aina kunnioituksen ja velvoituksen tuntein ajattelemaan ja muistamaan tätä suurta hyväntekijää ja uskollista kuurojen auttajaa ja ystävää. Leijailkoon vain edelleenkin tämän laitoksen yllä, niinkuin muinoin johtaja Killisenkin aikoina, niin lämpimästi suojattejaan hoivaava henki, ettei yksikään heistä eksyisi tämän maailman pimeihin korpiin, vaan että he voisivat aina katsella ylös siintävään kaukaisuuteen ja siihen valoon, joka ei koskaan himmene. Saakoot he sielunsa aittaan, sydämiinsä, sellaisen tunteen, että heillä täällä, tämän laitoksen sisässä syyspimeiden vallitessa, kylmempienkin viimojen puhaltaessa, on ollut lämmin ja hyvä olla.

Ohjelmassa seurasi otteita Kustaa Killisen runoista, joita koulun entiset oppilaat Anna Liisa Partanen ja Elsa Vartiainen esittivät. Lyseolaisen Tauno Tiikkaisen esitettyä antaumuksella viulunsoittoa, toimittaja Rurik Pitkänen puheessaan kosketteli Kustaa Killisen elämäntyötä kuurojen opettajana ja ystävänä. Puhuja kertoi niistä ajoista, kun hän v:sta 1908 oli itse Kustaa Killisen kasvatettavana, joka opetti oppilaansa puhumaan hyvin, että he menestyisivät elä-

Juhlayleisöä Kust. Killisen 100-vuotismuistojuhlassa Kuopion Kuurojenkoulussa.

mässä. Hän mainitsi, että vaikka johtaja Killinen olikin ankara kasvattaja, niin oli sillä se tarkoitus, että hänen kasvatettavillaan ja opetettavillaan olisi elämässään siten helpompaa ja että kaikista opetettavista kehittyisi hyviä ja hyödyllisiä kansalaisia. Johtaja Killinen saavutti täydellisesti kaikkien oppilaittensa kiintymyksen, kunnioituksen ja luottamuksen, joten kaikilla kuuroilla on hänestä hyvät muistot. Omakohtaisena muistonaan hän kertoi, että silloin, kun hän tuli kouluun, vaikutti joht. Killinen miltei jättiläiseltä heidän pienten koululaisten edessä. »Ystävällisyydellään hän kuitenkin pian voitti meidän luottamuksemme ja pian olimme hyviä ystäviä». Hän oli hyvä opettaja ja lämmin isänmaan ystävä. Lopuksi toimittaja Pitkänen lausui, että kuopiolaisilla on syytä olla ylpeitä, että Kustaa Killinen on täällä tehnyt elämäntyönsä. Ohjelmassa seurasi kolmen koulun VI luokan tyttöoppilaan kaunis leikkiesitys. Kahvitauon jälkeen yhteiskoululainen Anna Maija Janhunen soitti Palmgrenin d-molli sonaatin ja runon »Kuuro» lausui kuuro Terttu Laukkanen. Rouva Nousiainen lauloi aarian Händelin Messiasoratoriosta, Martti Turusen »Rauhan rukous» ja Kustaa Killisen »Pium, paum».

Juhlaesitelmän piti tarkastaja J. K. Palomaa tähdentäen, että johtaja Killisen muistoon sisältyy monipuolinen ja pitkäaikainen työ isänmaan parhaaksi ja lähimmäisten hyväksi. Hänen työtään aateloi ja sille leimansa antoi aatteellisuus, joka ilmeni kaikissa hänen tehtävissään. Hän oli aatteen, oikeammin sanottuna aatteiden mies. Hänen aatteellisuutensa perustuu jo lapsuutensa kotiin, joka oli Isossakyrössä Killilän talossa. Myös uskonnollisuus ilmeni Kust. Killisessä aikaisin. Kun K. Killinen sitten v. 1880 tuli Kuopion kuurojenkoulun johtoon, alkoi Kuopion kuurojenkoululla uusi aika. Hänen halunsa auttaa lähimmäisiään sopeutui hyvin yhteen koulun kasvatusperiaatteiden kanssa. Olihan Kuopion koulukin saanut alkunsa ihmisystävällisessä mielessä. Muutenkin vanhemmat koulumme perustettiin aatteellisten virtausten puhaltaessa maassamme. Ne hallitsivat myöskin hiljaisten kansalaisten asiaa. Ihmisyysaate vähitellen nostatti kuurotkin unhosta opin ja sivistyksen tielle. Tämä ilmapiiri sopi hyvin Killiselle, jalojen aatteiden miehelle. Heti ensimmäisestä vuodesta lähtien Killinen kiinnitti vakavaa huomiota koulun edistykseen, joka sai uutta virikettä v. 1892 ja 1904 ilmestyneistä aistiviallisten opetusta koskevista asetuksista, joista jälkimmäisessä Killisen toimesta säädettiin ns. jakojärjestelmä. Puhemenetelmään, joka jo ennemminkin oli otettu käytäntöön koulussa, Killinen pani suuren painon, antaen hyviä neuvoja opettajille runon muodossakin. Samoin huuliolukuun oli pantava suuri paino. Oppilaiden puhetaito olikin koulussa hyvällä kannalla. Killisen kohotettua koulunsa maamme ensimmäiseksi alallaan tuli sinne lukuisasti kokelaita valmistuakseen kuurojen opettajiksi. Hänen aikanaan koulu pääsi ahtaista vuokrahuoneista omaan laajennettuun koulutaloonsa. Kuurojen alan kirjailijanakin Killinen on suorittanut kunnioitettavan työn ja aatteen miehenä runoillut kuuroista monta kaunista runoa. Sitäpaitsi hän on sepittänyt paljon muitakin runoja, joista mainittakoon hänen itse säveltämänsä kaunis runo »Pium, paum kehto heilahtaa». Kouluaan johtaja Killinen johti suomalaiskansallisessa hengessä, rakasti kouluaan, työtään ja oppilaitaan ja kohteli heitä lämpimällä myötätunnolla.

Lopuksi puhuja sanoi että hänen tekemänsä elämäntyö mitä hän pitkän elämänsä aikana ehti suorittaa yhteiskunnan ja varsinkin sen hiljaisten parissa, tulee aina säilymään nyky- ja tulevien polvien mielissä.

Sen jälkeen maisteri Louhimaa luki saapuneet lukuisat sähkösanomat minkä jälkeen komentajakapt. Killinen puhui omaisten puolesta kiittäen juhlan järjestäjiä johtaja Killisen muistoksi järjestetystä arvokkaasta tilaisuudesta. Vielä käyttivät puheenvuoroja huoltotarkastaja Tolonen, johtaja Häkkinen, asessori Jack ja johtaja Olga Suninen sekä Antti Jäkälä, jotka toi rovasti Myyryläisen sekä Lappeenrannan Kuurojenyhdistyksen tervehdykset. Juhla päättyi Maamme lauluun.

Pikapiirtoja Kuopion Kuurojen Yhdistyksen 40-vuotistaipaleelta

Vuonna 1905 perustetun Suomen Kuuromykkäinliiton alullepanema valistustyö alkoi vähitellen vetää yhä useampia kuuroja maassamme K.m. Lehden välityksellä liiton vaikutuspiiriin. Niinpä kuopiolaisetkin kuurot jo vuonna 1909 oivalsivat aatteellisen yhteenliittymisen merkityksen yhteiskunnallisen asemansa kohottajana. Pidettiin neuvottelu- ja harjoituskokouksia lokakuun 24 ja 31 p:nä ja marraskuun 14 p:nä oman yhdistyksen perustamiseksi. Tällöin perustetun yhdistyksen nimeksi tuli Kuopion Kuuromykkäin Yhdistys »Kipinä» ja sille hyväksyttiin kirjansitoja Lydia Saastamoisen laatima sääntöehdotus. Johtokuntaan valittiin ompelija Eriika Blomberg puheenjohtajaksi, kirjansitoja Lydia Saastamoinen sihteeriksi, puuseppä Fabian Mattila varapuheenjohtajaksi, puuseppä Jussi Sorsa rahastonhoitajaksi sekä lukija Anna Miettinen.

Säännöt vahvistettiin muuttamattomina liiton keskushallituksen päätöksellä maaliskuun 14 p:nä 1911. Ne uudistettiin ajanmukaisiksi, tullen heti hyväksytyksi liiton keskushallituksessa 1921. Tällöin poistettiin »Kipinä» tähänastisesta yhdistyksen nimestä. Syyskuun 10 p:nä 1949 muutettiin jälleen säännöt ja nimeksi tuli Kuopion Kuurojen Yhdistys. Tämä muutos on parhaillaan rekisteriin merkittävänä. — Mainittakoon, että rekisteröimisjutusta aiheutui yhdistykselle »kova pähkinä» purtavaksi. V. 1923 yhdistys näet lähetti rekisteriilmoituksensa Sosiaaliministeriöön, mutta sitä ei hyväksytty. Syynä oli mm. se, että yhdistyksen purkautuessa varat joutuvat liiton hoitoon. Ja kun liiton omakin rekisteröimisasia oli silloin kesken, ei rekisteriin merkitsemätöntä voinut hyväksyä toisten varain perijäksi. Tämän johdosta lähetettiin jälleen uusi rekisteriilmoitus, mutta sen kohtalosta ei saatu pariinkymmeneen vuoteen mitään selvyyttä ennenkuin vasta vuonna 1947 saatiin virallinen tieto, että yhdistys on merkitty rekisteriin jo 1934.

Yhdistyksen kehitysvaiheista mainittakoon mielenkiintoisimmat piirteet. Alkuvuosina toiminta keskittyi yksinomaan kaupunkilaisten kuurojen virkistystilaisuuksiksi keskustelukokouksien, illanviettojen, perheiltamien ja huviretkeilyjen muodossa. Asioitten käsittely oli silloiset olot huomioonottaen varsin vauhdikasta. L. Saastamoisella ja F. Mattilalla oli huomattava osuus yhdistyksen edistymiseen. Sen ohessa innostus urheiluaatteeseen jäsenten keskuudessa oli voimakas ja useaan otteeseen oli puhetta oman voimisteluseuran perustamisesta. Se saatiinkin pystyyn lokakuussa 1911 ja jäseniksi liittyivät miltei kaikki »Kipinän» jäsenet. Sen ohjelmaan kuului silloin voimisteluharjoitukset ja hiihtokilpailut.

Hiukan myöhemmin perustettiin yhdistyksen varojen kartuttamiseksi ompeluseura (yhdistyksen ainoat tulot olivat silloin sisäänkirjoitus- ja jäsenmaksut) ja raittiusseura jäsenten raittiuden edistämiseksi. Viimeksimainittu seura lakkasi tarpeettomana pari vuotta toimittuaan. Ompeluseura nykyisin »nukkuu».

Usean jäsenen, etenkin nti Saastamoisen, hra F. Mattilan ja Mikko Suurosen poismuutettua paikkakunnalta ja jäsenien keskuudessa ilmenneiden erimielisyyksien vuoksi yhdistyksen toiminta laimeni, kunnes lahjakkaan nuoren puheenjohtajan ja sihteerin Rurik Pitkäsen ansiosta tapahtui huomattava käännekohta suotuisaan suuntaan yhdistyksen elämässä. Pitkäsen siirtyessä Helsinkiin KUL:n sihteeriksi vuonna 1923 yhdistyksen toiminta oli vilkkaimmillaan, jäsenluvun ollessa noin 40. Hänen alotteistaan yhdistyksen virallinen toiminta oli järjestetty täysin uudenaikaiselle kannalle ja vaikutuspiiri laajennettu koko Kuopion ympäristöön. Sitä ennen esim. pöytäkirjat kirjoitettiin tavallisen päiväkirjan tyyliin. Nyt ne kirjoitettiin pykälittäin ja virallisesti, puhumattakaan monista muista parannuksista, joita Pitkänen oli ehtinyt suorittaa. Emme voi olla mainitsematta, että hänen aikanaan Kuopion yhdistyksellä oli oma »Toveri» niminen jäsenlehti, joka ilmestyi koneellakirjoitettuna valokuvin kuvitettuna ja rikassisältöisenä kerran kuukaudessa. Sellaista ei ole ollut millään muulla yhdistyksellä.

Toiminnan vireys jatkui vielä jäsenten runsaasta poismuutosta huolimatta vuoteen 1939. Mm. perustettiin yhdistykseen työttömyys-, sairaus- ja hautausapukassa, jonka toiminnasta koitui jäsenille hyötyä usean vuoden aikana. Kassa kuitenkin vaipui pulaajan vaikutuksesta toistaiseksi »ikuiseen uneen». Sen lisäksi oli toiminnassa opintokerho parin vuoden ajan, jossa kävivät innokkaasti miltei kaikki yhdistyksen jäsenet A. V. Hartikaisen ollessa ohjaajana.

Viimeisen maailmansodan puhjettua yhdistyksen toiminta tyrehtyi melkein olemattomaksi kokoushuonepulan vuoksi, vain henki oli tallella. Ainoastaan 35-vuotisjuhla voitiin pitää Työväentalolla. Rauhan tultua taas yhdistys nosti päänsä pystyyn. Sota-ajan kokemuksista viisastuneena keskittää yhdistys toimintansa nykyisin omakotirahaston kartuttamiseen. Tämän ohessa yhdistyksen monipuolinen valistustoiminta kuurojen sosiaalisen ajattelutavan tehostamiseksi ja sivistyspyrintöjen vaalimiseksi on jatkuvasti etualalla.

Viime tammikuussa perustettiin yhdistykseen kuurojen shakkikerho, jonka toiminta on ripeätä.

Emme ryhdy luettelemaan kaikkien puheenjohtajien, sihteerien ja muiden toimihenkilöiden nimiä. 40-vuotisjuhlaansa viettävän Kuopion Kuurojen Yhdistyksen toiminnan ohjeena on ollut ja tulee edelleenkin olemaan sanat: *Auta itseäsi, niin Jumalakin sinua auttaa.* — Kenellä on luja usko tulevaisuuteen, ei hän rakenna hiekalle, vaan valitsee vankan kalliopohjan.

Kuopiossa syyskuulla 1949.

A. V. Hartikainen.

Kuopion Kuurojen Yhdistyksen johtokunta.

KUUROJEN HILJAINEN JUHLA

Porin Kuuromykkäin Yhdistys vietti 3—4. 9 siunausrikkaan toimintansa 25-vuotisjuhlaa

HISTORIIKKIA.

Jo v. 1906 Porin ja lähiympäristön kuurot alkoivat puuhata omaa yhdistystä. Perin yksinäisinä ja harvassa asuvina he tunsivat sen tarpeen vielä voimakkaammin kuin kuulevat lähimmäisensä. Yhtenä aloitteen tukijana ja eteenpäinviejänä mainitaan sittemmin Porin kaup.- ja maaseurakunnan kirkkoherra, rovasti K. J. Kivekäs, joka ei kuitenkaan lähemmin osallistunut yhdistyksen rientoihin. Johtohenkilöiden puutteessa yhdistyksen toiminta oli kituvaa ja monia vuosia aivan lamassa.

V. 1910 perustettu, past. Väinö Vartion uskollisella puheenjohdolla toimiva Kuuromykkäin Auttajayhdistys sensijaan piti toimintaa jatkuvasti vireillä, koettaen monipuolisesti auttaa ja tukea kuuroja heidän vaiheissaan ja ahdingoissaankin. Sen toimesta on jatkuvasti koetettu olla apuna aineellisesti ja henkisesti.

Huhtikuussa 1924 oli jälleen koolla 21 kuuroa Nummi-yhtiön talossa, jossa perustettiin uudelleen aikaisemmin nukahtanut yhdistys.

Sen puheenjohtajaksi valittiin neiti Ina Norjajoki ja varapuh.j. rva Sandra Ekblom. Siitä alkaen on toiminta jatkuvasti vilkastunut. Vuosikymmenien aikana tuotti oman huoneiston puute alituisia vaikeuksia. Kokoonnuttiin mm. Gladen kansakoulun käsityöhuoneessa, NMKY:n kokoushuoneessa, rukoushuoneessa ja eri kouluissa, kunnes sitten

v. 1930 yhdistys osti oman talon 118.000 mk:n hinnasta. Pankissa oli pohjarahaa kokonaista 100 mk.

Talo oli kuitenkin rakennettu tavalliseksi asuintaloksi, joten siinä oli varsin vaikea suorittaa minkäänlaista yhdistystoimintaa. Eteenpäin oli kuitenkin päästävä, ja niinpä kolmen vuoden kuluttua hankitun uuden lainan turvin ryhdyttiin lisärakennuksen tekoon. Siihen tuli avarahkon kokoushuoneen lisäksi keittiö, kodinhoitajan huone sekä vinttihuone tarpeellisine eteisineen. Ulkosuojakin rakennettiin. Uutisrakennukset tehtiin kivestä.

Joulukuussa 1933 oli sitten tämän oman kodin vihkimisjuhla. Suuri ilo täytti silloin »hiljaisen juhlaväen». Olihan tämä saavutus aivan ensimmäinen laatuaan koko maassa.

Samalla pelotti suuri velka. Mutta innolla ja ahkeruudella toimien sekin asia aikanaan järjestyi.

Yhdistys on ollut täysin velaton jo 10 vuotta. Kuinka hyvä onkaan nyt ollut kokoontua kenenkään estämättä ja häiritsemättä. Ohjelmien rikastuttamiseksi on harjoiteltu kuorolaulua, runoja, näytelmäkappaleita, voimistelu- ym. esityksiä. »Nuorempi polvi» perusti useita vuosia sitten reippaasti toimivan urheiluseurankin.

25-VUOTISJUHLAT.

Jo lauantai-iltana alkoivat juhlallisuudet kuurojen talossa, Pohjoispitkäk. 16. Tilaisuudessa puhuivat yhdistyksen puheenj., nti I. Norjajoki lausuen vieraat tervetulleiksi läheltä ja kaukaa. Helsingin yhd. puheenj. Eino Karilas esitteli kuuron kuvanveistäjän Albert Tallroth'in ja muutamien muiden ansioituneiden kuurojen vaiheita.

Toimittaja R. Pitkänen kertoili vaikutelmiaan kuluneena kesänä Köpenhaminassa pidetyistä pohjoismaisten kuurojen kongresseista. Elias Savisaari Turusta puhui raittiusasiasta, ja pari runoakin esitettiin.

Sunnuntai aloitettiin jumalanpalveluksella kirkossa, jossa saarnasi kuurojen matkapappi Lauri Paunu suorittaen esityksensä myös viittomalla, joten vastapäiselle parvelle kokoontuneet kuurot voivat hyvin seurata esitystä. Jumalanpalveluksen muutkin osat ja virsien sanat viitottiin. Saarnan jälkeen kuurot esittivät »hiljaisten kuorolaulua».

Kirkosta siirryttiin Suomalaiseen Yhteislyseoon, jossa aamiais- ja virvoketauon jälkeen klo 13 alkoi yhdistyksen 25-vuotisjuhla.

Aluksi kuultiin rva Hilkka Mustosen esittämää pianonsoittoa ja veisattiin alkuvirsi. Tervehdyspuheen piti yhdistyksen puheenjohtaja, nti I. Norjajoki jäsenille sekä kutsuvieraille, joiden joukossa oli useita kuulevia. Past. T. H. Salonen Km. Auttajayhdistyksen puheenjohtajana piti puheen. Samalla hän esitti myös seurakunnan tervehdyksen todeten, kuinka näiden vuosikymmenien aikana on vallinnut hyvä yhteisymmärrys sen ja yhdistyksen toimihenkilöiden välillä. On ollut erikoisen mieluista julistaa elämän totuuksia tälle hartaalle kuulijakunnalle. Neiti Varma Toivosen kirjoittaman juhlarunon esitti puhuen ja viittoen nti Mielikki Ahonen. Pastori L. Paunu selitti juhlapuheessaan kuurojen elämän valo- ja varjopuolia sekä toi erikoisesti esille ilonsa siitä, että kuuroilla on kuulevia ystäviä, jotka jaksavat jatkuvasti olla heidän moninaisena apunaan ja tukenaan.

Välittömästi tämän jälkeen vihittiin ja kuurojen urheilijain lahjana luovutettiin pääyhdistykselle kaunis silkkilippu, johon oli ommeltu kuurojen yhdistyksen merkki.

Liikuttuneena otti yhdistyksen puheenjohtaja vastaan tämän arvokkaan, suurena yllätyksenä tulleen lahjan.

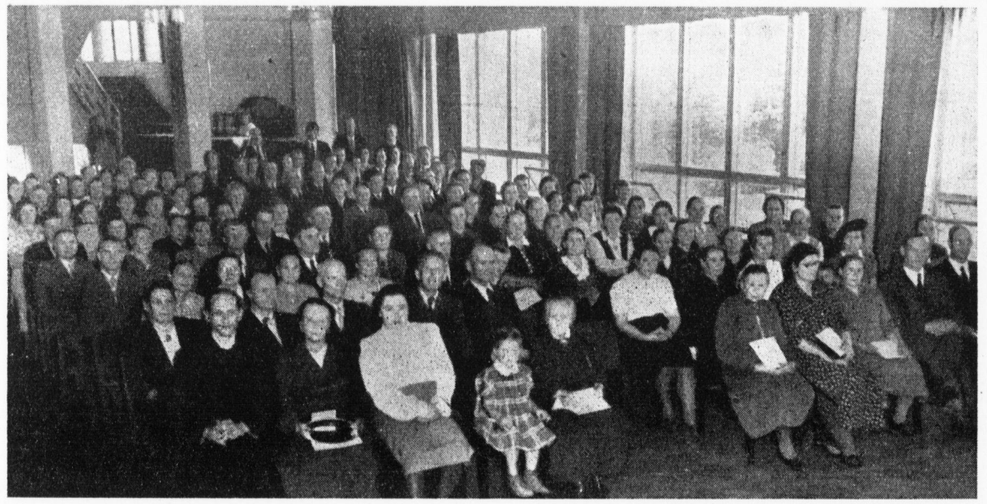

Porin Kuuromykkäin Yhdistyksen 25-vuotisjuhlasta 4. 9. 1949.

Samalla annettiin nti Norjajoelle kiitosadressi ja hopeavati lahjana ja muistona suuriarvoisesta 25-vuotisesta uhrautuvasta työstä kuurojen hyväksi. Yhdistyksen kunniajäseneksi kutsuttiin yhdistystyössä ansioituneet rouva ja herra Kalle ja Helga Hurttila sekä hra Uuno Lankonen, samoin Auttajayhdistyksen kuulevat jäsenet rva Olga Rosenberg ja neidit Irene ja Viktoria Pohjanlehto, jotka v:sta 1910 alkaen ovat suurella antaumuksella tukeneet ja avustaneet työtä kuurojen hyväksi. Lausuntaa esittivät rva A. Ahola ja nti E. Koskinen. Viittomalla esitettyä kuorolaulua korosti nti K. Viloman harmoonin säestyksellä samanaikaisesti tapahtuva laulu.

Seurasi väliaika, jonka kuluessa juhlavieraille tarjoiltiin Auttajayhdistyksen tarjoamat maukkaat kahvit.

Väliajan jälkeen esitettiin juhlaan saapuneet sähkösanoma- ym. tervehdykset, joita oli saapunut aina Tanskasta asti. Useat vierailevien yhdistysten edustajat toivat tervehdyksensä. Diakoni Y. Ahola esitti laatimansa yhdistyksen historiikin. Näyteltiin vielä »liikuttavan kaunis» näytelmä »Tuhlaajapoika» ja tilaisuus päättyi yhdistyksen puheenjohtajan lausumiin kiitos- ja päätössanoihin sekä yhteisesti laulettuun »Kiitos sulle, Jumalani . . .»

Tulkin tehtäviä suorittivat juhlissa rouvat Laurikainen ja Ritala, ja emännän tehtävissä puuhalivat muutamat seurakunnan nuoret ja koulujen teinit valmistaen täten kuuroille mieluisan mahdollisuuden olla mukana ohjelman seuraamisessa.

Porin Kuurom. yhdistyksen toimintaa kuvaavat sattuvasti Suomen Kuuromykkäinliiton sihteerin Rurik Pitkäsen sanat hänen tutustuttuaan sen toimintaan: »— Ne porilaiset, joita tässä mainitsen, ne eivät ole sodan sankareita, vaan työn. Heille on ollut johtolauseena 'rukoile ja tee työtä'. Niinpä onkin Porin Kuurojen yhdistyksellä oma kaunis koti Pohjoispitkäk. 16:ssa. Se on tarkoituksenmukainen, hyvin hoidettu. Porin Kuurojen yhdistys ei ole jäsenluvultaan suurimpia, mutta se on hyvässä johdossa, kaikkien yksimielisellä, uhrautuvalla toiminnalla saavuttanut sellaista, mihin eivät edes pääkaupungin kohtalotoverit ole pystyneet. Se seisoo vankalla pohjalla, sillä on oma tupa, oma lupa».

Mikä pohja se on, joka kestää? — Olen sitä ihmetellyt ennenkuin tulin porilaisiin tarkemmin tutustuneeksi. Nyt en enää ihmettele. Tiedän, että rukouksella rakennettu ei ole hiekalle perustettu: sillä on allaan vankka kallio».

Yhdistys tuntee suurta kiitollisuutta kaikkia avustajiaan kohtaan ja erikoisesti niitä kohtaan, jotka muistivat heitä lahjoituksillaan tämän juhlan yhteydessä.

Onnistuneiden juhlien pääpuuhaajana ja niiden reippaana yliohjaajana toimi Km. yhdistyksen nyk. varapuheenjohtaja Bruno Rautalammi. Kuurojen urheilijain puheenjohtajana hän on myöskin innostanut nuorten toimintaa, josta muun hyvän ohessa kerrotaan juhliksi ilmestyneessä 25-vuotisjulkaisussa. (Satak.Kansa)

•

Kuurojen koti »Salmela» myyty

Saamamme tiedon mukaan on Salmelan vanhainkoti Kakskerrassa myyty. Kauppasumma tuntematon.

Turun Kuurojen ystävät r.y. on ylläpitänyt Salmelan vanhainkotia, jossa moni kuuro on saanut nauttia suojaa. Sen ylläpito on tullut kovin rasittavaksi, sillä tilan tuotto ei riitä peittämään menoja ja valtionavustuskin on ollut niin vähäinen, ettei se ole riittänyt kodin hoitohenkilökunnan palkkoihin. Jatkuvien suurten tappioiden välttämiseksi on ollut pakko lopettaa vanhainkoti ja myydä tila.

•

Vanhainkotien huoltoavustukset

Tasavallan hallitus on ensi vuoden talousarviossa esittänyt eduskunnalle kohonneiden hoitokustannusten vuoksi »Åvikin kuuromykkänaisten vanhainkoti»-nimiselle säätiölle myönnettyyn 88.000 markan avustukseen lisäystä 11.500 mk sekä Kuuromykkäin Auttajayhdistysten Liiton ylläpitämää miesten vanhainkotia varten varattuun 66.500 markan määrärahaan 100.000 mk eli lisäystä yhteensä 111.500 mk

PIISPA VIERAILLUT

hiljaisen seurakunnan hiljaisilla päivillä

Järvenpään Seurakuntaopiston uusissa suojissa kokoontui elokuun 18—21 päivien välisenä aikana nelisenkymmentä kuuroa seurakuntakursseillensa, eli, kuten kuulevat sanoisivat, »hiljaisille päiville» Oli iloista kättelyä ja syleilemistä, kun vuosikausia erossa olleet ystävät tapasivat toisensa.

Kurssien ohjelma noudatti vuosi sitten viitoitettuja latuja: oli esitelmiä, raamattutunteja, raamattupiirejä, keskustelukysymyksiä, ehtoollisjumalanpalvelus, retkeilyä, artikulatioharjoituksia, voimistelua, saunomista, leikkejä ja suuria elämän kysymyksiä koskettavia kahdenkeskeisiä keskusteluja.

Tuusulassa oli samanaikaisesti piispantarkastus. Kun piispa *Elis Gulin* sai tietää, että samassa seurakunnassa sijaitsevassa Seurakuntaopistossa oli koolla kuurojen kurssit, niin hän rasittavan sunnuntaipäivänsä päätökseksi vielä tuli tervehtimään kurssia. Piispa piti sydämellisen puheen opistorakennuksen eteen kokoontuneille kurssilaisille. Hän kumartui ja kirjoitti sormellansa pihamaan hiekkaan kaksi Raamatun kohtaa, joiden hän toivoi jäävän ystävien mieliin. Ne puhuvat kiitoksesta. Kohdat ovat Ps. 103 ja Ef. 1 luku. Myöskin piispatar Helmi Gulin esitti kauniin tervehdyksen ja kertoi tuntemistaan jaloista kuuromykistä.

Piispan ja piispattaren käynti antoi kokoontuneille kuuroille rohkaisevan vakuutuksen, että kuulevilla ja kuuroilla voi olla yhteyttä, todellista ja elävää yhteyttä silloin, kun Kristus yhdistää.

Kurssit olivat kuurojenpappien ja Seurakuntaopiston yhdessä järjestämät Kirkkohallituksen ja Suomen Kuuromykkäinliiton taloudellisella tuella. Niitten johtajana oli rovasti Otto Myyryläinen ja isäntänä pastori Heikki Hyvärinen.

L. A. P.

•

OMA TALO IISALMEN KUUROILLE

Iisalmen Kuurot r.y. on ostanut oman talon Iisalmen kaupungista läheltä rautatietä ja asemaa, jonne on noin 10 minuutin kävelymatka. Kauppahinta 650.000 markkaa ja saa ostaja talon hallintaansa lokakuun 1 päivästä.

Iisalmen kuurot ovat olleet tarmokkaasti keräämässä varoja oman kodin aikaansaamiseksi yhdistykselle. Keräys onkin tuottanut siksi paljon, että kauppahinnasta voitiin maksaa 400.000:— heti. Loput maksetaan joulukuun 31 päivänä ja on toivoa, että vielä jatkuva keräys tuottaisi tarvittavan summan.

Yhdistyksellä on myöskin ennen ostettuna tontti lähellä kirkkoa ja järveä. Sen rakentaminen lykkääntyy toistaiseksi, koska kahta tai kolmea miljoonaa ei kädenkäänteessä voida saada kootuksi. Nyt ostettu talo tyydyttää toistaiseksi yhdistyksen tarpeet ja voivat kuurot sinne kokoontua asioitaan pohtimaan, työskentelemään, opiskelemaan tai tapaamaan toisiaan milloin vain haluavat.

Iisalmen kuurot järjestävät esitelmäpäivät ja samalla tupaantuliaisjuhlat omassa talossaan marraskuun 26—27 päivinä. Tällöin sopii kauempaakin saapua tutustumaan taloon ja muihinkin yritteliäiden iisalmelaisten aikaansaannoksiin, kun 25 %:n matkalippualennuskin on rautateillä saatu. Toivotaan, etteivät muut yhdistykset järjestäisi samaan aikaan mitään suurempia tilaisuuksia.

R. P:nen.

MYKKÄ-NIMITYKSESTÄ

Esitelmä, jonka piti Varkauden esitelmäpäivillä 10. 9. 49 puheenjohtaja E. Happonen.

Kuurojen Lehdessä on joskus puhuttu »mykkä»-nimityksestä. Monet kuurot eivät kuitenkaan ole selvillä tästä asiasta, vaan he ovat yhä siinä uskossa, että kuuro ja mykkä ovat sama asia. Kuulevatkin ajattelevat yleisesti samalla tavalla. Tähän on syynä se, että kaikkia kuuroja on totuttu sanomaan suorasukaisesti kuuromykiksi. Tällaista käsitystä ihmisten mieliin takoo asioiden yhteydessä kirjoittelu kuuromykistä. Samaa nimitystä me itse vielä enemmän mainostamme omassa lehdessämme. Nyt me olemme alkaneet ruveta yhä enemmän ymmärtämään, että tässä nimityksessä on suuri virhe. Monet kuurojenkoulun opettajatkin myöntävät, että puhumaan oppinut kuuro ei ole mykkä, mutta puhetaidottomiin ja oppimattomiin nähden mielipiteet ovat erilaisia. Minun mielestäni nämäkään kuurot eivät ole mykkiä.

Mykkä ja mykkyys merkitsee samaa kuin äänettömyys. Oikea mykkä on siis kykenemätön päästämään minkäänlaista ääntä kurkustaan. Moni kyllä sanoo, että jos kuuro ei osaa puhua ääneen, niin hän on mykkä. Tämän mielipiteen mukaan meidän pitäisi sanoa jokaista kapalolastakin mykäksi, koska hekään eivät vielä osaa puhua. Näin ei kuitenkaan tarvitse tehdä, kun lapsi on heti maailmaan tultuaan ahkerasti äänessä, vaikkapa vaan parkumalla. Huutaminenkin siis riittää todistamaan, että ei olla mykkiä.

Mykkä-nimi kuuroille on näennäistä eli harhaan johtavaa. Kun kuulevat näkevät kuurojen viittovan eivätkä kuule heiltä mitään ääntä, niin he ovat valmiit sanomaan: »Nuo ovat mykkiä». Moni viittomataitoinen kuuleva, joka on sattunut viittomaan kuurojen kanssa, on saanut kuulla tuon »kunnianimen».

Tosiaankin mykkä-nimen käytössä on paljon vikaa. Jo yli 50 vuotta sitten Kuopion kuurojenkoulun johtaja Kust. Killinen huomasi, että puhumaan oppineen kuuron nimittäminen mykäksi on valhe ja vikapuhe ja hän määräsi, että Kuopion kouluamme on sanottava kuurojenkouluksi. Killisellä oli kuitenkin vastustajia, koska tuossa nimiasiassa oli sekavuutta. Kouluamme kyllä sanottiin silloin kuurojenkouluksi, mutta samasta koulusta me saimme todistukset, joissa luettiin: »Todistus Kuopion kuuromykkäin koulusta».

(Toimituksen huomautus: Nimitys »Kuuromykkäinkoulu» oli lailla vahvistettu ja kaikki viralliset asiapaperit, kuten todistukset, oli painettu noudattaen virallista kielenkäyttöä, vaikkakin käytännössä olisi vakiintunut nimitys »kuurojenkoulu».)

Meillä on nyt samanlainen tilanne edessämme. Me olemme muuttaneet Kuuromykkäin Lehden tämän vuoden alusta lukien Kuurojen Lehdeksi, mutta lehteä julkaisevan Kuuromykkäinliiton nimi on jäänyt muuttamatta. Samanlainen kaksinaisuus meillä on yhdistyksissämme ja urheiluseuroissamme. Toisia sanotaan kuurojen yhdistyksiksi ja toisia kuuromykkäin yhdistyksiksi. Tarkoitus on kyllä vähitellen muuttaa nämäkin yhdennimisiksi, mutta parempi olisi ollut, että muutos olisi tullut yhdellä kertaa ja me olisimme vapautuneet näkemästä valheellista ja sekavaa nimitystä.

Mykkä-nimityksen puolesta puhujia meillä on vähän, eikä heidän mielipiteensä siitä ole oikeaan osunut. Yksi sanoo, että mykkä-nimessä ei ole mitään pahaa.

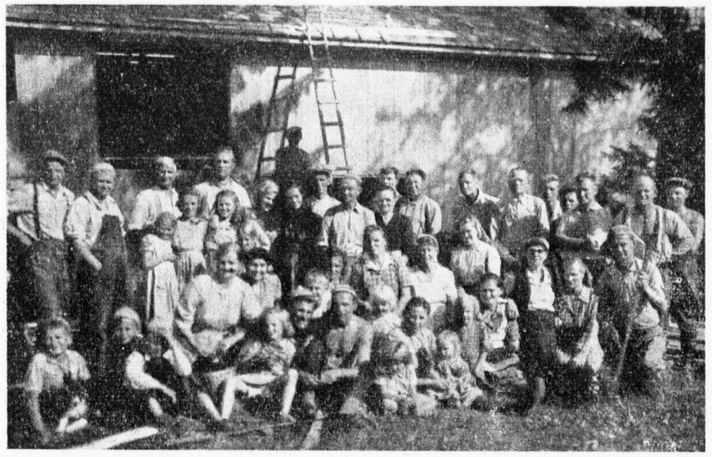

TOVERIAPUA ANNETAAN

Ylhäällä kuvassa on maanv. Huvi Lehtosen tilalla Herralassa elokuun 7 p:nä toimeenpantuihin kattamis- ja marjatalkoisiin osallistuneita iloisia kuuroja. Hyvä esikuva siitä, kuinka kohtalotovereita yhteistyöllä voidaan auttaa. Sopii seurata muuallakin.

Toinen sanoo, että monet kuurot ovat niin huonoja puhumaan, että heitä ei voida vapauttaa mykkä-nimestään. Kolmas selittää, että kunnioituksesta entisiä eteviä kuuroja K. O. Malmia ym. kohtaan meidän pitäisi säilyttää mykkä-nimitys ja jos me eläisimme siivosti, niin mykkä-nimestä voisi tulla kunnianimi. Näihin mielipiteisiin on syytä muistuttaa, että mykkä-nimi kuuroille ei ole totuudenmukainen. Me emme ole mykkiä ja sentähden me emme voi hyväksyä sitä nimityksessämme. Valheellisesta nimestä ei voida koskaan tehdä kunnianimeä.

Kutka sitten ovat oikeita mykkiä?

Sellaisia ovat kuvapatsaat, nuket ja muut kuvat, mutta ei äänielokuvat. Eläviä mykkiä ovat sammakot, madot, sisiliskot ja kalat. Nämä eivät kykene ääntämään millään tavalla. Sitävastoin muut elävät, jotka kykenevät käyttämään äänielimiään, eivät ole mykkiä. Ei edes sellaisia äänilaitteita kuin grammofoonia, äänilevyjä eikä puhuvia koneita voi nimittää mykiksi, sillä »mykkä joka puhuu» tai muuten ääntelee ei ole mikään mykkä. Ainoa selitys tähän on että ilman ihmisten apua puhuvat koneet ovat ja pysyvät mykkinä. Muuten pitäisi olla sääntönä, että missä ääni alkaa kuulua, siellä mykkyys myös loppuu.

Näistä esimerkeistä selviää, että mykkä-nimi kävelee meidän keskuudessamme väärillä jaloilla ja että se on takertunut kuuro-nimeen kuin terva höyheniin, niin että meillä on hikinen työ selvittää tuo sekasotku. Meidän on se kuitenkin tehtävä ja saatava mykittely pois keskuudestamme, koska se on nimityksessämme selvän ajattelun ja todellisuustajun vastainen. Sensijaan kuuro-nimi on täysin riittävä yksinään ilmentämään vajavaisuuttamme. Meidän on siis syytä painaa mieleemme, että ketään elävää ihmistä ei sovi nimittää mykäksi, sillä vasta kuoltua me kaikki niin kuurot kuin kuulevatkin olemme oikeita mykkiä.

Rengasmatka

Kotka — Helsinki — Tukholma — Oslo — Tukholma — Turku — Helsinki — Kotka

Terveisiä Svean maasta ja Norjasta, tunturien ja ikuisen lumen maasta.

Oli sunnuntaiaamu, heinäk. 3:s, kun alotimme rengasmatkan Ruotsiin ja Norjaan. Meitä oli 3 kuuroa kuulevien joukossa. Olimme ottaneet työpaikoistamme lomaa. Lähtöpäivä oli polttavan kuuma, mutta meillä lähtijöillä oli sentään virkeä mieli.

Matkamme teimme liikennöitsijä Onni Vilkkaan linja-autoilla, joita oli pari kappaletta. Mainittakoon, että liikennöitsijä Vilkkaan veli oli kuuro, joka muutamia vuosia sitten joutui tapaturmaisesti uhraamaan nuoren elämänsä. Kotkasta läksimme Suomen ja Norjan lipuilla koristetuissa busseissa kohti Helsinkiä. Niiden kyltistä luki: Finland — Sverige — Norge. Helsingistä pääsimme Brynhild-laivalla Tukholmaan. Meri oli tyyni, ilta lauha ja mieli virkeä. Saattueenamme olivat valkoiset lokit, joista kameran omistajat näppäilivät kuvia. Laivalla pistettiin tanssiksi ja siitä piti koko ajan laivan stuertti huolen. Aamun valjetessa laiva lipui kohti Tukholman saaristoa. Nyt olemme jo lähellä Tukholmaa, Mälarin kuningatarta. Mieli on jännittynyt ja katse ihailee ohilipuvia huvila-asutuksia. Kaikki on siellä siistiä ja hyvässä kunnossa. Ohi lipuu moottori vieden väkeä auringonkylpyjä ottamaan. Vilkutamme heille ja saamme vastauksen. Saavumme mutkaisten saaristoväylien kautta Tukholman satamaan, käymme läpi tullin. Odottelemme Vilkkaan linja-autoja, jotka ovat jo Tukholmassa, mutta kun niitä ei kuulu, lähdemme jalan kulkemaan kohti koulumatkailutoimistoa. Tavarat sullomme kuorma-autoon. Kulkiessamme eteenpäin silmäilemme joka puolelle. Kaikki Tukholmassa näkyy olevan kaunista. Emme ennätä kaikkea katsella, sillä on jatkettava matkaa. Eteemme avautuu kuninkaallinen linna neliön muotoon rakennettuna ihailtavaksemme. Sillan läpi käytyämme on linnasta vasemmalla Kustaa III:n kuvapatsas.

Koulumatkailutoimistossa varromme vähän aikaa ja kohta tulevatkin Vilkkaan autot uudenaikaisessa asussaan noutamaan meitä. Ja nyt lähdemme jatkamaan matkaa, määränämme Norja. Autoissa on radiot. Kierrämme ensiksi Tukholman kaupungin muutamat kadut. Auton ikkunasta katsellessa avautuu eteemme Tukholman kaupungintalo, jonka kupu on 18 karaatin kultaa. Silmä ihailee Tukholman kukkaisloistoa ja siisteyttä. Tuolla häämöittää Kustaa Aadolfin patsas torillaan. Nyt tulee eteemme Riddarholman kirkko ja sen edustalla otamme kuvia. Näemme Suomi-toimiston (joka on satamassa tullipaviljongin vierellä), ruotsalaisen koulun nykyaikaisena matkailuhotellina ja ent. suomalaisen laivan »Aallottaren», joka nykyään on sotakorvauksena venäläisillä. Tukholman poliisit ovat 175 sm pitkät ja heillä on hyvät varusteet, valkeat lakit ja hansikkaat. Poliisien on osattava puhua englantia.

Tukholmalaiset kuluttavat 1/2 milj. litraa maitoa päivittäin. Kaikkialla näkee kaupat pullollaan tavaroista. Autotie Södertäljeen on tasaista sementtitietä. Södertäljessä viivähdämme 20 minuuttia. Kaupungissa on 23 tuh. asukasta. Jatkamme taas matkaa eteenpäin. Kaikkialla maaseudulla näkyy hyvinhoidettuja taloja ja kukkaisloistoa. Auton ohikiitäessä näemme Ruotsin maakunnan joka kylässä kirkot ja hautausmaat hyvin hoidettuina. Kuiskaan ihmetykseni matkatoverilleni. Ihailen sitä äärettömästi ja vilkutamme vastaantuleville, saaden takaisin samanlaisen tervehdyksen ja hymyn. Talot ovat enimmäkseen tiilikattoisia. Sivuutamme Strågnäsin ja Eskilstunan ja saavumme Aarbogaan 43 km länteen Eskilstunasta. Täältä jatkamme matkaa Örebroon 42 km lounaaseen ja pysähdymme 1 tunniksi katselemaan Engelbrektin linnaa ja patsasta ja näppäämme kuvia. Matka jatkuu, sivuutamme Kristinehamnin, joka harjoittaa vilkasta rauta- ja puutavaroitten vientiä, saavumme Karlstadtiin klo 21, yöpyen siellä. Toiset majoittuvat telttoihin, mutta me kuurot otamme majapaikoiksemme auton istuimet. Klo 6:lta on herätys ja klo 7 matka jatkuu Osloa kohti, jonne saavumme klo 15.30.

Seuraavalla kerralla jännittävin kertomukseni tunturien ja vuonojen maasta.

Ella Mattila.

Pappi kävi Rengossakin

Tampereelta palattaessani lauantai-iltana kuulin, että elokuun 24 p:nä klo 13 — siis seuraavana keskiviikkona — on hartaus ja rippi kuuroille Rengon kirkossa. Ryhdyin niihin toimenpiteisiin, joita olin aikaisemmin ajatellut. Tuo pastori Paunu kun on tullut olleeksi 10 vuotta meidän kuurojen pappina, niin ajattelin että olisi paikallaan juhlia hänen työnjuhlaansa kirkonmenojen jälkeen. Siksipä riensin naapuritaloon tilatakseni kunnalliskodista, joka on hyvin lähellä yllämainittua kirkkoa, jonkun huoneen, jossa voisi tarjota kahvia pastori Paunulle.

Talon ehtoisa isäntä auttoi minua huoneen tilaamisessa puhelimella. Puhelinlangan toisessa päässä kunnalliskodin uusi johtajatar osoittautui herttaiseksi ja hyväntahtoiseksi, niinkuin talon isäntä vakuutti. Johtajatar lupasi huoneen ja vielä lausui: »Tervetuloa!» Asia oli nyt selvä. Talon emäntä lupasi minun mukaani kahvikermaa. Ai heidän huomaavaisuuttaan!

Määräpäivänä lähdin kirkolle jo aamuautolla. Toinenkin kuuro oli siinä autossa. Veimme kahvitarpeet kunnalliskotiin. Näimme johtajattaren nyt ensi kerran. Hän on uusi, vasta viime heinäkuussa tullut. Lähdin yllämainitun kuuron toverini kanssa hautoja katsomaan.

Kello 11 johtajatar tarjosi meille aamiaisen.

Kellon lähetessä 13 me kuurot johtajattaren kera kokoonnuimme kirkon luo. Oli tullut muitakin kuulevia pieni ryhmä nähdäksensä kuurojen hartaustilaisuutta. Tästä kuurojen jumalanpalveluksesta oli ilmoitettu myös »Rengon kuulutuksissa». Tätä kuulevat ovat huomioineet ja halunneet tulla katsomaan. Varmaan he saivatkin nähdä ja kuulla erikoista.

Pastoria vielä vartoessamme tuli kirkon luo Rengon kirkkoherra Oke Peltonen. Hän oli ihmeissään ja pahoillaankin, kun ei pastorista jälkeäkään. Vielä jonkun aikaa varrottuamme ilmestyi pastori viimeinkin. Kylläpä hän oli laihtunut (väärinpäin — kun piti lihota tällaisena ruokaisena aikana). Totisesti lisää pappeja tarvittaisiin. Ne harvat pappimme rasittuvat liikaa laajoissa piireissään.

Jumalanpalvelus aloitettiin virrellä. Rukouksen jälkeen kirkkoherra tervehti meitä kuuroja lämpimin sanoin pastorin tulkitessa. Sen jälkeen pastori saarnasi aiheesta »Hyvä paimen». Nyt tämä jumalanpalvelus rippineen päättyi virrenveisuulla ja rukouksella. Aina virsienveisuun aikana on urkujen ääni kajahdellut Jumalan huoneessa. Se on tuntunut juhlalliselta, vaikkemme sen sointia eroittaneet. Olemmehan me kuurot seurakunnan jäseniä niinkuin muutkin, niinhän kirkkoherra tervehdyspuheessaan selitti. Tämä kaikki herkisti surun koskettamaa sydäntäni.

Pois lähtiessämme kirkosta tapasin diakonissan kirkon käytävällä vartomassa meitä kuuroja tervehtiäkseen. Pastori ja me diakonissa mukaankutsuttuna kokoonnuimme johtajattaren kodikkaaseen huoneeseen järjestettyyn kahvipöytään. Kahvipöydässä me kuurot esitimme kiitoksemme siunauksen toivotuksen kera pastori Paunulle kymmenvuotisesta toiminnastaan kuurojen pappina. Nyt taasen täytyi pastorin lähteä jatkamaan kulkuaan Mänttään päin. Me muut jäimme juttelemaan. Diakonissa toisteli viittomin esitettyä laulua ja ihasteli. Kohta johtajatar esitti näytteeksi Maamme laulun — ihmeekseni laulavalla viittomakielellä. Sain aiheen kysyä, onko hän ennen tuntenut kuuroja. Hän kertoi olleensa Kiikassa 5 vuotta ja tunteneensa Ritalat, Talvian ym. Tämä yhdessäolo ja kirkossakäynti kesäisenä päivänä jättivät mieleemme herttaisen muiston.

H. T.

Matkalippu-alennukset

Rautatiehallitus on myöntänyt allamainittuihin tilaisuuksiin osallistuville kuuromykille 25 %:n alennuksen yksinkertaisten, myös pikajunalippujen hinnoista valtionrautateillä matkoja varten määräpaikkaan ja takaisin kunkin lähtöasemalle:

Helsingissä marraskuun 5—6 p:nä pidettäville syysjuhlille;

Lappeenrannassa marraskuun 12—13 p:nä pidettäville esitelmäpäiville;

Riihimäellä joulukuun 4 p:nä pidettäville esitelmäpäiville.

Myönnetty alennus on voimassa 2 päivää ennen ja 2 päivää jälkeen kunkin tilaisuuden. Osanottajille myydään lähtöasemalla 1 ½ yksinkertaista matkalippua. Nämä liput, joita menomatkalla ei saa antaa pois, leimataan lähtöasemalla aseman nimileimalla. Matkalippujen ohella lähtöasema antaa jokaiselle matkustajalle todistuskaavakkeen B n:o 118 A, johon on leimattu aseman nimi- ja päiväleima. Nämä todistukset tulee tilaisuuksien järjestäjäin täyttää ja varustaa ne liiton leimalla. Paluumatkaa varten ovat ostetut matkaliput voimassa yhdessä mainitulla tavalla täytettyjen ja leimattujen todistuksien kanssa. Puutteellisesti täytetty todistus on kelpaamaton. Todistukset on matkan päättyessä matkalipun kera luovutettava konduktöörille.

Merkkipäiviä

50 vuotta täyttää lokakuun 10 p:nä *Emil Johan Rautarinta* Turussa.

80 vuotta täyttää neiti *Sofia Andersson* lokak. 14 p:nä Hyvinkään Åvikissa.

70 vuotta täyttää ompelijatar *Emma Lehto* lokak. 14 p:nä Helsingissä.

50 vuotta täytti *Aukusti Kolehmainen* Maaningalla elok. 8 p:nä. Hän joutui syntymäpäivänään monien onnittelujen kohteeksi, eikä se ihme olekaan, jos Aukustista pidetään. Hän kun on sellainen leikkisä ja lisäksi poikamies. Iisalmen kuurot onnittelevat reipasta Aukustia.

75 vuotta täytti neiti *Sigrid Vallenius* syysk. 29 p:nä Helsingissä.

Urheilua

Kuurojen kansainvälisessä urheilukilpailussa saavutettiin 11,3 ME:n ja SE:n naisten 80 m juoksussa.

H:gin Kuuromykkäin Voimistelu- ja Urheiluseura »Heron» 45-vuotisjuhlan yhteydessä kansainväliset pyöräily- ja urheilukilpailut pidettiin Eläintarhalla tk. 3—4 p:nä. Kaksi ulkomaalaista oli saapuvilla.

Tulokset:

2 ja 10 km pyöräily: 1) S. Lidsle, Pietarsaari, 20.30,3, 2) P. Hellström, Hero, 21.34,4, 3) M. Petäjäinen, Hero, 22.45,6.

50 km pyöräily: 1) S. Lidsle, P:saari, 1.20.27,6, 2) A. Heinonen, Hämeenlinna, 1.22.26,7, 3) M. Petäjäinen, Hero, 1.33.03,4.

110 m aitajuoksu: 1) G. Lillhannus, Hero, 20,5, 2) P. Kostiainen, Hero, 75 sm. jälj., 3) K. Reinikka, Hero, 2,5, m. jälj.

100 m juoksu: 1) G. Lillhannus, Hero, 12,2, 2) V. Vickholm, Hero, 12,4, 3) L. Laine, Hero, 12,7,

Kuula: 1) T. Broman, Kuopio, 11,44, 2) U. Vähämäki, Tampere, 11.43, 3) E. Ojala, Jyväskylä, 11.39.

80 m juoksu, naiset: 1) G. Sandström, Pietarsaari, 11,3, uusi ME ja SE, entinen oli 11,8. 2) Sonja Andersson, Sverige, 11,5, 3) A. Huotari, Hero, 11,7. Parhaasta tuloksesta G. Sandström sai Suomen Kultasepät Oy:n lahjoittaman kunniapokaalin.

Seiväs: 1) T. Broman, Kuopio, 320, 2) M. Salli, Hämeenlinna, 290, 3) P. Kostiainen, Hero, 260.

Kuula, naiset: 1) G. Sandström, P:saari, 921, 2) P. Honkavaara, Hero, 846, 3) A. Huotari, Hero, 845.

3000 m juoksu: 1) V. Rantanen, Turku, 9.28.8, 2) K. Laakso, Tampere, 9.38,8, 3) J. Narmala, Hämeenlinna, 9.44,7.

Kolmiloikka: 1) M. Salli, H:linna, 11.53, 2) K. Reinikka, Hero, 11.18, 3) G. Lillhannus, Hero, 10.89.

Pituus, naiset: 1) G. Sandström, P:saari, 445, 2) Sonja Andersson, Sverige, 411, 3) A. Huotari, Hero 397.

Kiekko: 1) E. Ojala, Jyväskylä, 32.10, 2) T. Broman, Kuopio, 31.72, 3) U. Vähämäki, Tampere, 31.24.

Kokouksia

LAHDESSA on esitelmäpäivät lokak. 8—9 p:nä, alkaen lauantaina klo 19 Yhteiskoululla. Puhujina toim. R. Pitkänen ja Kauko Mäkelä. 25 % matkalippualennus!

TAMPEREELLA pidetään esitelmäpäivät Kuurojenyhdistyksellä Kyttälänk. 8 lokakuun 8—9 p:nä, alkaen lauantaina klo 19. Puhujat hyviä, mm. rva Katri Pitkänen. 25 %:n matkalippualennus saatu.

OULUSSA ovat esitelmäpäivät lokak. 15—16 p:nä kuurojenkoululla, alkaen lauantaina klo 19. Puhujina rouva Pitkänen, Sisar-Eeva, past. Hyvärinen, saarn. Hasselgren. 25 % matkalippualennus.

KOTKASSA pidetään esitelmäpäivät lokak. 15—16 p:nä Kotkanpohjalla. Useita huomattavia puhujia. 25 % matkalippualennus.

JOENSUUSSA hengellinen kokous lokak. 16 p:nä klo 11. Lähemmin paikan päällä.

SAVONLINNASSA on esitelmäpäivät lokak. 22—23 p:nä Puistokadun kansakoululla. Puhujaksi tulee toimittaja R. Pitkänen ym. Hyvä ohjelma. 25 %:n matkalippualennus.

KOKKOLASSA pidetään esitelmäpäivät lokak. 29—30 p:nä Seurakuntatalossa. Puhujista mainittakoon toim. Rurik Pitkänen sekä omapaikkakuntalaiset. Alkaa lauantaina klo 18. 25 % alennus saatu. Tervetuloa.

JYVÄSKYLÄSSÄ on lokak. 22—23 p:nä Tampereen kuurojen vierailuiltama kuurojenkoululla.

KARJALAISTEN juhlilla Helsingissä lokak. 22—23 p:nä pidetään jumalanpalvelus 23 p:nä klo 11 kuurojen kirkossa, jossa saarnaa joko rovasti Myyryläinen tai pastori Paunu. 25 % matkalippualennus.

TURUN K.y:n naistenkerho järjestää ohjelmallisen illanvieton yhdistyksen huoneistossa lokak. 22 p:nä klo 19. Seuraavana päivänä esitelmätilaisuus naisille. Toivotaan Sisar Malmilan tulevan tilaisuuteen. Tervetuloa!

RAITTIUSSEURA »SURD»in 45-vuotisjuhlat ovat Helsingissä Liisank. 27 A 8:ssa lokak. 29—30 p:nä. Hyvä ohjelma. 25 %:n matkalippualennus.

KUOPION Kuurojen Yhdistyksen 40-vuotisjuhlat pidetään marrask. 5—6 p:nä, alkaen varsinainen juhla lauantaina klo 18 kuurojenkoululla. Majoitusta haluavien ilmoittauduttava ennen lokak. 22 päivää os. Hra Aleksi Savolainen, Kuopio, Maljalahdenk. 24, että voitaisiin ajoissa varata huoneita hotelleista tai matkustajakodeista. Yhteismajoitusta ei nim. voida järjestää. 25 % matkalippualennus.

TAMPEREEN kirkkopäivät ovat marrask. 5—6 p:nä Kuurojenyhdistyksellä. Puhujina mm. piispatar Gulin, pastori Paunu sekä huomattavia oman paikkakunnan henkilöitä.

HKY:n SYYSJUHLA järjestetään entiseen tapaan omassa huoneistossa Helsingissä Liisank. 27 A 8 marrask. 5—6 p:nä. Ohjelma vaihteleva. 25 % alennus toivotaan saatavan. Tervetuloa.

LAPPEENRANNAN Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät pidetään marrask. 12—13 p:nä alkaen klo 18 Lastentarhalla Ilmarisenk. 31. Ohjelma hyvä ja monipuolinen. Puhujiksi lupautuneet toimittaja Rurik Pitkänen, rovastit O. Myyryläinen ja K. Kallio ym. Majoituksesta huolehditaan. 25 % alennusta toivotaan.

Kotimaasta

ROVANIEMELLÄ pitivät Lapin kuurot kesäjuhlansa juhannuksena. Oheisessa kuvassa näkyy osa heistä. Yhdistyksen jäsenmäärä kuuluu olevan nykyisin jo 40 paikkeilla ja voi se siitä vielä lisääntyä. Mainittakoon, että yhdistyksen puheenjohtaja Sulo Toivola teki pitkän matkan Sodankylän Vaalajärveltä viime elokuussa osallistuakseen kuurojen kristillisille kursseille Järvenpään seurakuntaopistossa. On hyvä lisätä tietojaan yhteisissä tilaisuuksissa, niin sitten kykenee aina paremmin työskentelemään yhdistyksessäkin. Terveisiä vaan Lapin kuuroilta.

MIKKELIN Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät ovat kuurojenkoululla marrask. 19—20 p:nä. Puhujiksi ovat lupautuneet mm. toim. Rurik Pitkänen, rva Katri Pitkänen ja rovasti Myyryläinen. Ohjelma tulee olemaan erittäin hyvä ja monipuolinen, alkaen 19 p:nä klo 18. 25 %:n matkalippualennus saatu.

Huom.! Ne kuurot, joilla ei ole yöpymismahdollisuutta, ilmoittakoot marrask. 5 päivään mennessä tulostaan os. Neiti Aino Häkkinen, Mikkeli, Huvilakatu 19, niin koetamme varata yösijoja hotelleista.

NIVALAN Kuurojenyhdistyksen yleinen kokous pidetään Nivalan keskikoulussa marrask. 20 p:nä, alkaen klo 12. Keskustellaan monista kysymyksistä, mm. koiraverosta. Yhdistysterveisin M. Haapala.

IISALMESSA pidetään esitelmäpäivät marrask. 26—27 p:nä omassa talossa, jonne on noin 10 min. kävelymatka asemalta. Lauantaina klo 18 on tupaantuliaiset ja sunnuntaina monenlaista hauskaa, josta varmasti viisastuu ja virkistyy. Ravintola ja majoitus samassa paikassa. Siis kaikki kuurot omille juhlille nyt, kun saamme oman katon alla juhlia vaikka aamuun asti. Toivottavasti »Ukko-Herrakin» saapuu »separaattorinsa» kanssa. 25 %:n matkalippualennus saatu.

RIIHIMÄEN Kuurojenyhdistyksellä on joulujuhla ja esitelmäpäivä joulukuun 4 p:nä. Tarkemmin ilm. seuraavassa numerossa. 25 % alennus rautateillä toivotaan saatavan.

KUTSU. Pyydämme täten kohteliaimmin Suomen Kuurojenliittoa ja kaikkia siihen kuuluvia kuurojen yhdistyksiä valtuutetun edustajansa kautta saapumaan **Tupaantuliaisiimme** marraskuun 26 p:nä klo 18 omassa talossa.

Kunnioittaen

IISALMEN KUUROJEN YHDISTYS r.y.

KATTAMIS- JA MARJATALKOOT järjesti maanv. *Huvi Lehtonen* Hollolan Korpikylässä elok. 7 p:nä. Jo edellisenä iltana saapui Lahdesta, Mäntsälästä, Lammilta ja Riihimäeltä linjureilla ja polkupyörillä kuuroja Uudentalon tilaviin suojiin, jossa ensimmäiseksi saatiin kylpeä talon uudenaikaisessa painovesin varustetussa saunassa.

Reippaan mielialan vallitessa pantiin alulle kattamistyöt isännän juuri rakennuttamassa isossa ulkosuojassa. Niin kului ilta työntouhussa ja keskustellessa. Lopuksi syötiin talon herttaisen ja aina kohteliaan emännän tarjoilema illallinen. Seuraavana päivänä jatkettiin talkootyötä, kunnes katto oli täysin valmis vastaanottamaan tulevia sateita ja monien talvien lumia. Aina välillä nautittiin talon runsaita antimia, joita naiset olivat emännän johdolla valmistaneet ja niin päättyi sisältörikas ja lämminhenkinen yhdessäolo. Vieraat lähtivät kotimatkalle hyvillämielin, sillä olihan kattamistyö yhteisvoimin tullut tehdyksi melkein päivässä, mikä työ olisi talon omalta väeltä vienyt monta työpäivää kiireisenä kesäaikana. M. J.

AMERIKKALAINEN nainen Mrs. Lozell Weaver Bardfeld Los Angeles'ista vieraili Helsingissä viime elokuun alussa. Tänne tullessaan hän oli käynyt monessa Euroopan maassa ja Englannissa tutustumassa kohtalotovereihinsa ja heidän rientoihinsa. Helsingin K.m. yhdistyksellä oli elok. 5 p:nä juhlahetki kahvitarjoiluineen kaukaisen vieraan kunniaksi. Mrs. Bardfeld piti esitelmän U.S.A:n kuurojen elämästä, jota mielenkiinnolla seurattiin. Hänen esityksensä oli niin selvää, että jokainen ymmärsi vaikeuksitta hänen viittomaansa. Täältä Mrs. Bardfeld matkusti Tanskaan kuurojen MM-kisoja seuraamaan. Ar.

HELSINGIN K.m. yhdistyksellä vietettiin johtaja Kust. Killisen syntymän 100-vuotismuistojuhlaa syysk. 10 p:nä. Kutsuvieraina oli läsnä johtaja Killisen tytär professorinrouva Tellervo Laurila ja Kuopion kuurojenkoulun ent. opettajatar nti Ida Dahlström. Ohjelmaa suorittivat Kuopion kuurojenkoulun entiset oppilaat. Hra A. Jokelainen lausui yleisön tarvetulleeksi, minkä jälkeen hra E. Karilas piti esitelmän johtaja Killisen elämäntyöstä. Rva Aura Ahlbäck esitti Killisen kirjoittaman kauniin runon »Kuuro». Vapaan sanan aikana tarkastaja J. K. Palomaa kertoi johtaja Kust. Killisen 100-vuotismuistojuhlan vietosta Kuopiossa syysk. 7 p:nä, jossa hän itse oli ollut mukana. Muutamat Kuopion koulun entiset oppilaat kertoivat muistelmiaan kouluajoilta johtaja Killisestä. Juhla päättyi yhteisesti laulettuun »Maamme». Ar.

HOPEAHÄITÄÄN viettivät Kokkolassa syyskuun 10 p:nä vaatturimestari Johan Erik Ruonaniemi ja vaimonsa Elina o.s. Forsnabba.

KIITÄMME sydämellisesti kaikkia ystäviämme, jotka läsnäolollaan kunnioittivat 25-vuotisjuhlaamme sekä sähkeistä ja lahjoista. Urheiluseuraa kiitämme yhdistykselle lahjoittamastaan kallisarvoisesta lipusta. Jumala teille kaikille hyvyytenne palkitkoon.

Porin Kuuromykkäin Yhdistys r.y.

SYDÄMELLINEN kiitos järjestämiini marja- ja katontekotalkoisiin osallistuneille. Hollolassa 1. 9. -49.

Huvi J. Lehtonen.

Joulu- ja uudenvuoden onnittelut

YHTEINEN ONNITTELUILMOITUS JOULUNUMEROSSAMME!

Syystä, että postimaksut ovat kalliita, ettekä parhaalla tahdollannekaan voi tavoittaa kaikkia ystäviänne onnittelukortilla tahi toivottaa heille henkilökohtaisesti »Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta», tarjoaa lehtemme taas palvelustaan kaikille lukijoilleen julkaisemalla yhteisen suuren onnitteluilmoituksen, johon jokainen pääsee mukaan niin halvalla kuin **30 markalla nimeltä.**

Paitsi ajan, vaivan ja rahan säästöä, tuottaa yhteinen onnitteluilmoituksemme jokaiselle suurta tyydytystä. Siihen osallistumalla kartuttaa jokainen »**Stipendirahastoa**», joka myöhemmin riittävän suureksi kasvaneena on avuksi nuorille, eteenpäinpyrkiville kuuroille opintoapurahojen muodossa. Nyt se on vielä verraten pieni, mutta kasvaa jatkuvasti.

Kehoitamme jokaista yhdistystä asettamaan tarmokkaan asiamiehen keräämään joulu- ja uudenvuoden onnitteluilmoituksia heti. Ne voi merkitä tavalliselle paperille, johon tulee onnittelijan nimi ja kotipaikka sekä suoritettu maksu. Nämä listat on lähetettävä ennen marraskuun 15 päivää lehtemme toimitukselle os. Helsinki, Liisankatu 27 E 10 tavallisessa kirjeessä. Rahat maksetaan lähimpään postitoimipaikkaan Suomen Kuuromykkäinliiton postisiirtotilille n:o 6825 (os. Helsinki, Laivurink. 33 D 88, Toivio), merkitsemällä tilillepanokortin kuponkiin »Joulu- ja Uudenvuoden onnittelu».

Toivottavasti jokainen kuuro ja heidän kuuleva ystävänsä käyttää hyväkseen nyt tarjoutuvaa tilaisuutta saattaa onnittelunsa mahdollisimman laajalle tiedoksi. **Yhdistystenkin** on syytä osallistua erilliseen onnitteluun, johon on maksu **100 mk** jokaiselta yhdistykseltä, urheilu- tai shakkiseuralta tms.

Ahkera ja taitava

kotiapulainen

saa paikan luonani. Vastaukset palkkavaatimuksineen lähetettävä lokakuun aikana allekirjoittaneelle, os.:

Rouva AINO ROSENBERG

Helsinki,

Mariank. 13 b A 10.

54 vsk. v. 1949

KUUROJEN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

(Ent. Kuuromykkäin Lehti)

Julkaisija: Suomen Kuuromykkäinliitto.

Päätoimittaja URHO KIERIMO, Turku, Kuurojenkoulu. Puh. 11 490.

Toimitussihteeri: RURIK PITKÄNEN, Helsinki, Liisankatu 27 E 10. Puh. 38 154.

Toimituskunta: Eino Karilas, J. K. Palomaa, Lauri Paunu, Katri Pitkänen.

Toimitus ja konttori: H:ki, Liisank. 27 E 10. Puh. 38 154.

Tilaushinta: Koko vuodelta kotimaassa 200:—, ulkomaille 300:—. Tilauksia vastaanottavat kaikki postitoimistot.

Ilmoitushinnat: 1/1 siv. 4.000:—, 1/2 siv. 2.000:—, 1/4 siv. 1.000:—. Lähempiä tietoja saa puh. 38 154.

Kaikki maksut suoritettava Suomen Kuuromykkäinliiton postisiirtotilille n:o 6825 tahi talouspääll. Evert Toiviolle, Helsinki, Laivurink. 33 D 88.

Tarmokas

Asiamies

saa hyväpalkkaisen toimen. Vastaukset:

C. E. MARTOLA

Raastuvankatu 52

Vaasa.

Tarmokkaita asiamiehiä

otetaan myymään

Kuuromykkäin Joulua

Hyvät palkkiot!

Ilmoittautukaa heti os.

Suomen Kuuromykkäinliitto

Liisankatu 27 E 10

Helsinki

HILJAISEN URHEILIJAN JOULU 1949

ilmestyy KUL:n kustantamana jälleen jouluksi!!! Se sisältää mielenkiintoisia kirjoituksia. Se on 36-sivuinen ja runsaasti kuvitettu (lähes 150 kuvaa!) Asiamiehiä ja tilauksia vastaanottaa Jussi Luomajoki, Helsinki, Helsingink. 11 B. Asiamiehet saavat 20 % palkkion jokaisen lehden myynnistä, ollen sen hinta mk 60. Yksityisiä tilauksia tehtäessä on liitettävä mukaan 60 mk ynnä postimaksu. Myykää ja tilatkaa Hiljaisen Urheilijan Joulu KUL:n urheilutoiminnan hyväksi!!!

KUST. KILLINEN

SATAVUOTISMUISTO

1849 — 7. IX. — 1949

on ilmestynyt runsaasti kuvitettuna arvokkaana muistojulkaisuna.

HINTA 50 MK KPL.

Jokaista yhdistystä kehoitetaan tilaamaan sitä myytäväksi paikkakunnallaan. Myyjät saavat palkkiota 20 % eli 10 mk kappaleelta.

Yksityiskappaleitten tilaajat liittäkööt tilaukseensa 50: — + 10: — postimaksuksi.

Tehkää tilauksenne myytävistä määristä heti osoitteella

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITTO

HELSINKI, LIISANKATU 27 E 10.

Kauppakirjapaino Oy. Helsinki 1949